

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΛΟΓΩ ΦΩΤΙΑΣ**

“ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ”

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι υποχρεώσεις των εργοδοτών, συνίστανται σε [4]:

- ✓ Λήψη κάθε απαιτούμενου μέτρου, ώστε να εξασφαλίζονται οι εργαζόμενοι και οι τρίτοι που παραβρίσκονται στους τόπους εργασίας από κάθε κίνδυνο που μπορεί να απειλήσει την υγεία ή την σωματική τους ακεραιότητα.
- ✓ Εφαρμογή κάθε υποδείξεως των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικά διευκόλυνση του έργου τους μέσα στην επιχείρηση.
- ✓ Επίβλεψη της ορθής εφαρμογής των μέτρων υγείας και ασφάλειας εργασίας.
- ✓ Συλλογική λήψη μέτρων προστασίας των εργαζομένων.
- ✓ Γνωστοποίηση στους εργαζομένους του επαγγελματικού κινδύνου από την εργασία τους.
- ✓ Ενθάρρυνση της εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας.
- ✓ Ενημέρωση των εργαζομένων για την νομοθεσία που ισχύει σχετικά με την υγεία και ασφάλεια της εργασίας και για τον τρόπο εφαρμογής της από την επιχείρηση.
- ✓ Κατάρτιση προγράμματος προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση.
- ✓ Τήρηση ειδικού βιβλίου ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος.

Οι υποχρεώσεις των εργαζομένων, συνίστανται σε :

- ✓ Εφαρμογή των κανόνων υγείας και ασφάλειας.
- ✓ Χρήση των ατομικών μέσων προστασίας.
- ✓ Διατήρηση των διατάξεων και των μηχανισμών ασφαλείας.
- ✓ Συμμετοχή σε εκπαιδεύσεις σχετικά με την υγεία και ασφάλεια.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ

Οι οδηγίες έχουν σκοπό την ενημέρωση εργοδοτών και εργαζομένων για την πρόληψη και αντιμετώπιση επικίνδυνων καταστάσεων συνέπεια εκδήλωσης φωτιάς.

3. ΕΚΤΙΘΕΜΕΝΟΙ ΣΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

Εργαζόμενοι
Τρίτοι

4. ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ – ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ

Μια πυρκαγιά μπορεί να ξεκινήσει οπουδήποτε και οποτεδήποτε και οι συνέπειες της μπορεί να είναι ανυπολόγιστες:

- ✓ Απώλεια ανθρώπινων ζωών
- ✓ Υλικές ζημιές (κτίρια, εξοπλισμός, άλλα αγαθά)

Σε αρκετές περιπτώσεις η πυρκαγιά εξαπλώνεται γρήγορα και ανεμπόδιστα με καταστροφικές συνέπειες επειδή **δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα:**

- ✓ για τη δομική πυροπροστασία των εγκαταστάσεων,
- ✓ για την ύπαρξη κατάλληλων οδεύσεων και εξόδων διαφυγής
- ✓ για την εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων και μέσων πυρανίχνευσης και κατάσβεσης της πυρκαγιάς.

4.2 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ:

Με τον όρο πυρασφάλεια νοείται το σύνολο των μέτρων και των δραστηριοτήτων που λαμβάνονται για την πρόληψη, εξάλειψη ή την μείωση στο ελάχιστο δυνατό βαθμό, των πυρκαγιών και την αντιμετώπιση των κινδύνων από αυτές¹.

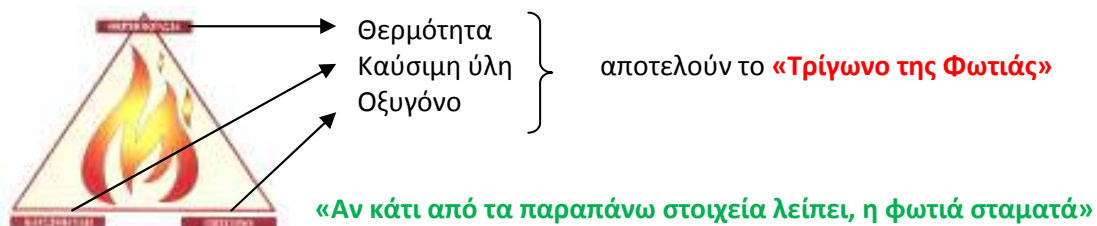
ΠΥΡΚΑΓΙΑ:

Με τον όρο πυρκαγιά νοείται η διαδικασία της καύσης κατά την οποία εκλύεται θερμότητα και φως και **οδηγεί σε ανεξέλεγκτη φωτιά.**

ΦΩΤΙΑ:

Με τον όρο φωτιά νοείται η διαδικασία της καύσης, κατά την οποία εκδηλώνεται μια χημική αντίδραση οξειδωσης ενός καυσίμου με έντονη έκλυση θερμότητας και φωτεινής ακτινοβολίας².

Για να δημιουργηθεί και να συντηρηθεί η φωτιά είναι απαραίτητη η ταυτόχρονη ύπαρξη των τριών παραγόντων που απεικονίζονται με το **«Τρίγωνο της Φωτιάς».**

- ✓ Θερμότητα, συχνά αναφέρεται και σαν πηγή ανάφλεξης
- ✓ Καύσιμη ύλη: χαρτί, ξύλο, εύφλεκτο αέριο
- ✓ Οξυγόνο (αέρας)

Για να υπάρξει και να συνεχίσει να υπάρχει φωτιά, πρέπει και τα τρία στοιχεία του τριγώνου να υπάρχουν ταυτόχρονα. Η γνώση αυτή είναι σημαντική για την πρόληψη και καταπολέμηση της φωτιάς.

¹ Πηγή: Υπουργείο εργασίας και κοινωνικών ασφαλίσεων Τμήμα επιθεώρησης εργασίας «Πυρασφάλεια στους χώρους εργασίας»

² http://www.metal.ntua.gr/uploads/3915/761/course3_fire.pdf

Πρόληψη: να μην βρεθούν και τα τρία στοιχεία ταυτόχρονα

Καταπολέμηση: όποιο από τα τρία στοιχεία αφαιρέσω, σβήνω την φωτιά

4.3 ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Η φωτιά μπορεί να μεταδοθεί κυρίως με τους εξής τρόπους :

- α. με απευθείας μετάδοση μέσω επαφής
- β. με μεταφορά ή διοχέτευση θερμότητας μέσω του αέρα
- γ. με ακτινοβολία
- δ. με εκτίναξη σωματιδίων που φλέγονται

Μερικά σώματα χωρίς να δέχονται θερμότητα από κάποιο εξωτερικό παράγοντα αυτοθερμαίνονται σε τέτοιο βαθμό ώστε αυταναφλέγονται (π.χ. οξειδώνονται).

4.4 ΑΙΤΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι κυριότερες πηγές θερμότητας στις οποίες στατιστικά οφείλονται οι περισσότερες από τις πυρκαγιές είναι:

- ⇒ Οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και συσκευές (φθαρμένες ηλεκτρικές καλωδιώσεις, ελαττωματικές ηλεκτρικές συσκευές, υπερφόρτωση των κυκλωμάτων, κ.λπ.)
- ⇒ Το απρόσεκτο κάπνισμα
- ⇒ Η πλημμελής καθαριότητα
- ⇒ Η πλημμελής διαχείριση εύφλεκτων υλών και η ομαδική αποθήκευση ασύμβατων υλικών.
- ⇒ Οι θερμές εργασίες και εργασίες συντήρησης οι οποίες πραγματοποιούνται στο χώρο εργασίας
- ⇒ Θερμές επιφάνειες (π.χ. στην κουζίνα, κ.λπ.)

4.5 ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Με τον όρο παθητική πυροπροστασία εννοούμε τα υλικά κατασκευής (την πυραντοχή τους), το σχεδιασμό των πυροδιαμερισμάτων, το σχεδιασμό των οδεύσεων διαφυγής και

των εξόδων κινδύνου και την εκπαίδευση του προσωπικού. Επομένως, η παθητική πυροπροστασία περιλαμβάνει:

1. Την κατασκευή δομικών στοιχείων από πυράντοχα υλικά.
2. Τη διαμόρφωση πυροδιαμερισμάτων και την κατάλληλη διαρρύθμιση των χώρων για τον περιορισμό της επέκτασης της πυρκαγιάς (Πυροδιαμερισματοποίηση):
 - ✓ Ένας χώρος θεωρείται πυροδιαμέρισμα όταν είναι κατασκευαστικά πλήρως ανεξάρτητος από τις παρακείμενες κατασκευές με την έννοια ότι διαχωρίζεται από αυτές με ειδικά δομικά, πυράντοχα υλικά, δηλαδή για την κατασκευή του έχουν επιλεγεί άκαυστα υλικά, έχει πόρτες πυρασφάλειας και υπάρχουν πυροφραγμοί σε όλα τα ανοίγματα των αεραγωγών, των καλωδίων, των σωλήνων κλπ. Έτσι εμποδίζεται ταυτόχρονα η διέλευση καπνού αλλά και η διαφυγή οξυγόνου.

Προσοχή: Οι πόρτες αυτές πρέπει να είναι πάντα κλειστές, αλλιώς διασπάται το πυροδιαμέρισμα.
3. Το σχεδιασμό των διαδρομών που θα χρησιμοποιηθούν ως οδεύσεις διαφυγής (πλάτος – μήκος – διαδρομή).
4. Το σχεδιασμό των εξόδων διαφυγής (πλάτος – ύψος θυρών, κατεύθυνση και τρόπος ανοίγματος, δείκτης πυραντίστασης):
 - ✓ Οι οδοί διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει να διατηρούνται ελεύθερες και να οδηγούν από τον συντομότερο δρόμο στο ύπαιθρο ή σε ασφαλή περιοχή
 - ✓ Σε περίπτωση κινδύνου όλες οι θέσεις εργασίας πρέπει να μπορούν να εκκενώνονται από τους εργαζόμενους γρήγορα και με συνθήκες πλήρους ασφάλειας.
 - ✓ Οι οδεύσεις διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου πρέπει επίσης να επισημαίνονται. Η σήμανση αυτή πρέπει να τοποθετείται σε κατάλληλα σημεία και να είναι διαρκής.
 - ✓ Οι θύρες κινδύνου δεν πρέπει να κλειδώνονται. Οι οδοί διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου όπως και οι διάδρομοι κυκλοφορίας και οι θύρες πρόσβασης σε αυτούς, δεν πρέπει να φράσσονται από αντικείμενα, ούτως ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεμπόδιστα ανά πάσα στιγμή.
 - ✓ Σε περίπτωση βλάβης του φωτισμού, οι οδοί διαφυγής και οι έξοδοι κινδύνου που χρειάζονται φωτισμό πρέπει να διαθέτουν εφεδρικό φωτισμό επαρκούς έντασης.

Παράδειγμα Σήμανσης Οδεύσεων Διαφυγής- Εξόδων κινδύνου³

Παράδειγμα Σήμανσης Πυροσβεστικού εξοπλισμού

³Τα φωτιστικά ασφαλείας διαθέτουν μπαταρία διάρκειας αρκετών λεπτών και ενεργοποιούνται (ανάβουν) μόλις διακοπεί το ρεύμα, επιτυγχάνοντας έτσι ικανό επίπεδο φωτισμού στον κάθε χώρο για την ασφαλή εκκένωσή του.

5. Τη κατάρτιση και ανάρτηση σε κατάλληλες θέσεις, σχεδίου διαφυγής και διάσωσης από τους χώρους εργασίας.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Ως ενεργητική πυροπροστασία νοούνται όλα τα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα, ο εξοπλισμός και οι δραστηριότητες που ενεργοποιούνται με την εκδήλωση ή/και κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς.

Η αντιμετώπιση ενός συμβάντος είναι αποτελεσματική εάν ισχύει κατ' αναλογία το λεγόμενο **τρίγωνο της κατάσβεσης**:

- ✓ κατάλληλη επιλογή και εκπαίδευση προσωπικού
- ✓ επαρκή κατασβεστικά μέσα
- ✓ επιλογή κατάλληλου πυροσβεστικού υλικού

Πυρανίχνευση:

Πρόκειται για την τοποθέτηση ανιχνευτών φωτιάς στα κτίρια. Οι πυρανιχνευτές είναι διαφόρων ειδών ανάλογα με το τι ανιχνεύουν (π.χ. καπνό, διαφορά θερμοκρασίας κλπ.). Όταν κάποιος ανιχνευτής ενεργοποιηθεί, αυτομάτως το σήμα μεταφέρεται σε έναν πίνακα πυρανίχνευσης στον οποίο καθορίζεται με ακρίβεια ποιος πυρανιχνευτής ενεργοποιήθηκε (ο χώρος στον οποίο βρίσκεται).

Οι εγκαταστάσεις πυρανίχνευσης δεν συμμετέχουν στην κατάσβεση της πυρκαγιάς αλλά μόνο στην έγκαιρη ειδοποίηση της επιχείρησης για συμβάν.

Sprinklers:

Είναι δίκτυο κατάσβεσης, κυρίως με νερό. Η λειτουργία του βασίζεται σε ειδικά στόμια που είναι προσαρμοσμένα στο δίκτυο το οποίο βρίσκεται στην οροφή του κτιρίου. Τα στόμια αυτά φράζονται με μικρά φιαλίδια τα οποία περιέχουν υγρό. Αν εκδηλωθεί φωτιά και η θερμοκρασία φτάσει σε κάποιο φιαλίδιο 65~70oC τότε το υγρό διαστέλλεται με συνέπεια να σπάσει το φιαλίδιο και να τρέξει νερό από το συγκεκριμένο στόμιο.

Κομβία Αναγγελίας Πυρκαγιάς:

Είναι κόκκινα κουτάκια με ένα τζαμάκι και την επιγραφή “σπάστε σε περίπτωση φωτιάς”. Το τζαμάκι αυτό έχει τέτοιες κατασκευαστικές προδιαγραφές ώστε αν το πιέσει

κάποιος με το δάκτυλο σπάει χωρίς να τον τραυματίσει, συνεπώς δεν χρειάζεται να ψάξει κάποιο αντικείμενο για να το σπάσει αλλά αρκεί να το πιέσει με το δάκτυλο του χεριού. Τα κομβία αναγγελίας τοποθετούνται συνήθως κοντά στις εξόδους διαφυγής του κάθε χώρου. Μόλις σπάσει το τζαμάκι από ένα κομβίο δίνεται αυτόματα το κατάλληλο σήμα ειδοποίησης.

4.6 ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ ^[5]

Η κατάσβεση της φωτιάς μπορεί να επιτευχθεί από άτομα που έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα, αφού πρώτα φροντίσουν για την ενημέρωση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας στον αριθμό 199.

Το πιο σημαντικό στάδιο για την κατάσβεση μιας φωτιάς είναι η άμεση ενεργοποίηση και επέμβαση στην αρχή της εκδήλωσής της.

Η αντιμετώπιση της φωτιάς γίνεται με τους φορητούς πυροσβεστήρες. Σημειώνεται ότι, οι πυροσβεστήρες είναι αποτελεσματικοί στην κατάσβεση μιας πυρκαγιάς στα αρχικά της στάδια και στατιστικά περίπου το 60% των πυρκαγιών αντιμετωπίζονται με τη χρήση τους. Είναι κρίσιμης σημασίας οι πυροσβεστήρες να έχουν συντηρηθεί σωστά και το προσωπικό να είναι άρτια εκπαιδευμένο στη χρήση τους.

Κατά την διάρκεια κατάσβεσης προέχει η σωματική σας ακεραιότητα.

4.7 ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΒΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΩΤΙΑΣ ^[5]

Οι πυρκαγιές χωρίζονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες ανάλογα με τη φύση της καύσιμης ύλης (στερεά, υγρά, αέρια καύσιμα και εύφλεκτα μέταλλα). Αναγνωρίζοντας τους ειδικούς κινδύνους της κάθε εγκατάστασης, εγκαθιστούμε τον καταλληλότερο πυροσβεστήρα δίπλα σε κάθε κίνδυνο. Πρακτικά εγκαθιστούμε γενικής χρήσης πυροσβεστήρες ABC ξηράς σκόνης σε όλους τους χώρους. Η καταλληλότητα του πυροσβεστήρα για χρήση σε πυρκαγιές παρουσία ηλεκτρικού ρεύματος, προσδιορίζεται στην ετικέτα όπου και αναγράφεται η μέγιστη ασφαλής ηλεκτρική τάση λειτουργίας για το χρήστη.

Η απόδοση ενός πυροσβεστήρα στην κατάσβεση ονομάζεται κατασβεστική ικανότητα και αναγράφεται στην ετικέτα. Πυροσβεστήρες με ίδια ποσότητα κατασβεστικού υλικού δεν έχουν κατ' ανάγκη και την ίδια κατασβεστική ικανότητα και το γεγονός αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή τους.

Τα βασικά μέσα κατάσβεσης της φωτιάς είναι το Νερό, η Ξηρά Σκόνη, το Διοξείδιο του Άνθρακα και ο Αφρός. Οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενοι πυροσβεστήρες είναι οι Ξηράς Σκόνης και Διοξειδίου του Άνθρακα. Ο κάθε τύπος πυροσβεστήρα χρησιμοποιείται ανάλογα με τη φύση του καυσίμου, από το οποίο προκλήθηκε η φωτιά / πυρκαγιά και η καταλληλότητά του προσδιορίζεται στην ετικέτα που πρέπει να φέρει. Ενδεικτικά, οι πυροσβεστήρες νερού είναι κατάλληλοι για στερεά καύσιμα, οι πυροσβεστήρες ξηράς σκόνης για υγρά και αέρια καύσιμα, ενώ οι πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα για υγρά καύσιμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΕΙΔΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ

ΞΗΡΑΣ ΚΟΝΕΩΣ	ΑΦΡΟΥ	CO ₂	ΝΕΡΟΥ
			

Οι σύγχρονοι πυροσβεστήρες που κυκλοφορούν στη χώρα μας πρέπει να είναι σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 97/23 και το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN-3. Αναζητήστε την ανεξίτηλη σήμανση CE στο κέλυφος και στη βαλβίδα του πυροσβεστήρα καθώς και τη συμμόρφωση με το πρότυπο EN-3 στην ετικέτα του.

4.8 ΧΡΗΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ ^[5]

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

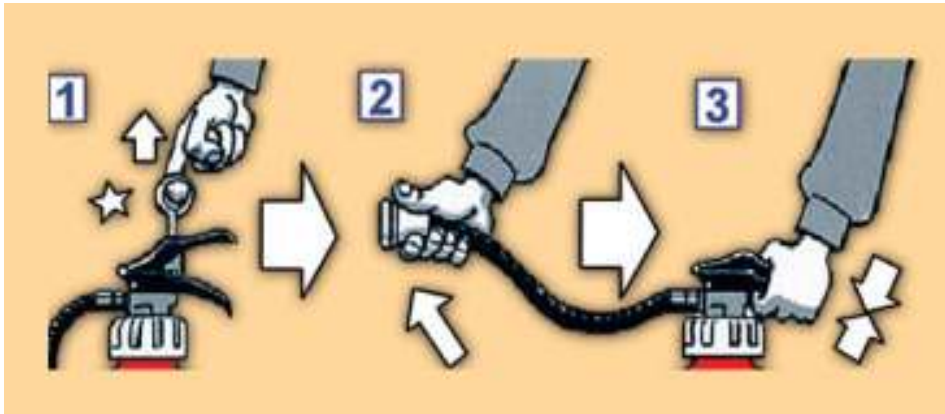
- ✓ Διατηρήστε την ψυχραιμία σας.
- ✓ Σημάνετε συναγερμό, φροντίστε να ειδοποιηθεί η Πυροσβεστική Υπηρεσία στο τηλέφωνο 199.
- ✓ Χρησιμοποιείτε τον πλησιέστερο πυροσβεστήρα άμεσα. Ο χρόνος εκκένωσης ενός πυροσβεστήρα είναι περίπου 6 -15 sec. Χρησιμοποιείτε όλο το κατασβεστικό υλικό.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

Αφού επιλεγθεί ο σωστός τύπος φορητού πυροσβεστήρα, βάσει του Πίνακα 1 και 2, πρέπει να κάνετε τα εξής:

1. Απασφαλίστε - αφαιρέστε την ασφάλεια
2. Στοχεύστε τη φωτιά από απόσταση 3-4 μέτρων
3. Πιέστε το μοχλό
4. Σιγουρευτείτε ότι η εστία έχει σβήσει
5. Αερίσατε το χώρο

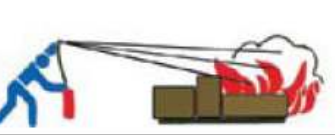
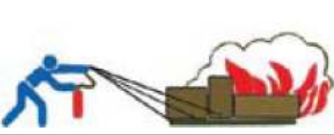

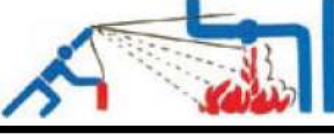

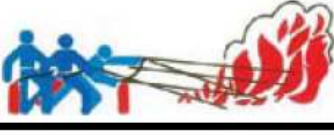
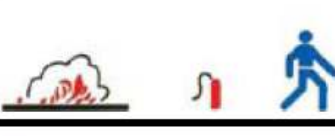

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ ^[5]

Ιδιαίτερη Προσοχή πρέπει να δοθεί κατά τη χρήση πυροσβεστήρα CO₂:

- ✓ η φιάλη είναι σχετικά βαριά
- ✓ κράτημα της χοάνης από την ειδική λαβή (κίνδυνος εγκαύματος από χαμηλή θερμοκρασία -78°C)
- ✓ ο θόρυβος του εκχυόμενου αερίου μπορεί να πανικοβάλλει μη εκπαιδευμένο προσωπικό
- ✓ η παρατεταμένη χρήση σε κλειστό χώρο είναι βλαβερή για την υγεία. Αν αισθανθείτε αίσθημα δυσφορίας σταματήστε τη χρήση και απομακρυνθείτε

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ^[5]

ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ		
ΛΑΘΟΣ	ΟΔΗΓΙΕΣ	ΣΩΣΤΟ
	Αντιμετωπίστε την πυρκαγιά έχοντας τον αέρα στην πλάτη σας.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών στερεών καυσίμων, στοχεύσατε την εστία.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών υγρών καυσίμων αρχίστε από τη βάση και μπροστά από αυτήν.	
	Για την αντιμετώπιση πυρκαγιάς υγρού καυσίμου που διαρρέει, αρχίστε από το σημείο διαρροής.	
	Χρησιμοποιήστε αρκετούς πυροσβεστήρες συγχρόνως αντί τον έναν κατόπιν του άλλου.	
	Μην απομακρυνθείτε αμέσως μετά την κατάσβεση της πυρκαγιάς γιατί μπορεί να υπάρξει αναζωπύρωση.	
	Αναγομώστε αμέσως τους πυροσβεστήρες μετά τη χρήση τους.	

4.9 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ^[5]

Όλα τα μέσα πυρασφάλειας (πυροσβεστήρες – πυροσβεστικές φωλιές αν υπάρχουν – κομβία αναγγελίας πυρκαγιάς αν υπάρχουν) πρέπει να φέρουν κατάλληλη σήμανση της θέσης τους και να είναι συντηρημένα.

Ειδικά για τους πυροσβεστήρες να πραγματοποιείται τακτικά οπτικός έλεγχος και να ελέγχεται εάν είναι τοποθετημένος στο καθορισμένο σημείο, δεν εμποδίζεται, είναι ορατός, έχει ευανάγνωστες οδηγίες, δεν έχει εμφανή σημεία κακώσεων και δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Όλοι οι πυροσβεστήρες προκειμένου να βρίσκονται σε ετοιμότητα άμεσης λειτουργίας υπόκεινται σε υποχρεωτική συντήρηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΥΑ 618/43/20-1-2005 (ΦΕΚ Β' 52) και ΚΥΑ 17230/671/1-9-2005 (ΦΕΚ Β' 1218).

Οπτικός έλεγχος από τον ιδιοκτήτη / χρήστη

Πραγματοποιείται ανά τρίμηνο και ελέγχεται εάν ο πυροσβεστήρας είναι τοποθετημένος στο καθορισμένο σημείο, δεν εμποδίζεται, είναι ορατός, έχει ευανάγνωστες οδηγίες, δεν έχει εμφανή σημεία κακώσεων και δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

Συντήρηση από Αναγνωρισμένες Εταιρείες

Η συντήρηση όλων των τύπων πυροσβεστήρων πραγματοποιείται μόνο από Αναγνωρισμένες Εταιρείες (πιστοποιημένοι συντηρητές). Κάθε αναγνωρισμένη εταιρεία φέρει αριθμό πιστοποίησης που αναγράφεται στην ετικέτα ελέγχου του πυροσβεστήρα. Διεξάγονται οι παρακάτω διαδικασίες οι οποίες επιτηρούνται από Αναγνωρισμένο Φορέα Ελέγχου:

Ετήσια Συντήρηση: Έλεγχος του πυροσβεστήρα, της ποιότητας και της ποσότητας του κατασβεστικού υλικού χωρίς να επιβάλλεται η αναγόμωσή του.

Περαιτέρω Συντήρηση ανά 5 έτη: Εκτεταμένος έλεγχος του πυροσβεστήρα με αναγόμωση του κατασβεστικού υλικού. (Δεν υπόκειται σε περαιτέρω συντήρηση οι πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα και οι πυροσβεστήρες με αέρια εναλλακτικά των Halon).

Εργαστηριακός Έλεγχος ανά 10 έτη: Εργαστηριακός έλεγχος με αντικατάσταση όλων των φθαρμένων εξαρτημάτων, αντικατάσταση του κατασβεστικού υλικού και αποστολή για υδραυλική δοκιμή και πλήρη επανέλεγχο του συγκροτήματος πίεσης του πυροσβεστήρα σε Αναγνωρισμένο Κέντρο Επανελέγχου Δοχείων Πίεσης υπό την εποπτεία Αναγνωρισμένου Φορέα Ελέγχου.

Δακτύλιος Ελέγχου: Ο δακτύλιος θα πρέπει να αναγράφει ανάγλυφα το έτος συντήρησης και ο χρωματισμός του να είναι ίδιος με αυτόν της ετικέτας αναγόμωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 της ΚΥΑ 17230/671/2005/01-09-2005 (ΦΕΚ Β' 1218). Οι πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως θα πρέπει να φέρουν στο λαιμό του πυροσβεστήρα δακτύλιο ελέγχου, κατά την ετήσια συντήρηση ή όταν αναγομώνονται. Οι πυροσβεστήρες διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) θα πρέπει να φέρουν στο λαιμό του πυροσβεστήρα δακτύλιο ελέγχου, ύστερα από τη διενέργεια υδραυλικής δοκιμής.

4.10 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΦΩΤΙΑΣ

Εάν κρίνετε ότι η φωτιά είναι μη ελεγχόμενη προβείτε σε διαδικασία εκκένωσης του χώρου χωρίς χρονοτριβή. Σκοπός της διαδικασίας είναι η γρήγορη και ασφαλής απομάκρυνση του προσωπικού από τους χώρους εργασίας.

Αν βρίσκεστε σε κλειστό χώρο κινηθείτε προς την πόρτα εξόδου (την πόρτα που έχει σήμα εξόδου και όχι άλλη)

- Σε περίπτωση που απαιτηθεί να διασχίσετε χώρους με ενδιάμεσες πόρτες προτείνεται να πράξετε ως εξής:
 - ⇒ Πριν ανοίξετε την κάθε πόρτα ακουμπήστε την με την ανάστροφη της παλάμης ή ακουμπήστε την κλειδαριά.
 - ⇒ Σε περίπτωση που είναι ζεστή μην την ανοίγετε (πιθανόν υπάρχει φωτιά εξωτερικά της πόρτας) αλλά φράξτε την (πχ με ένα κομμάτι ύφασμα) και πηγαίστε προς το παράθυρο (**μην το σπάσετε**), όπου προσπαθήστε κάνοντας σήματα να δηλώσετε την παρουσία σας στα διασωστικά συνεργεία. Ταυτόχρονα προσπαθήστε να στέκεστε χαμηλά, γιατί ο καπνός γεμίζει τον χώρο από πάνω προς τα κάτω. Αν έχετε λίγο νερό, βρέξτε ένα κομμάτι ύφασμα και τοποθετήστε το στο στόμα σαν φίλτρο των αναθυμιάσεων της πυρκαγιάς.
 - ⇒ Στην περίπτωση που η πόρτα **δεν είναι ζεστή** σταθείτε προς την πλευρά των μεντεσέδων και ανοίχτε την προφυλάσσοντας έτσι το σώμα σας πίσω από την πόρτα από πιθανή εκτόνωση της φωτιάς προς τον χώρο που βρίσκεστε. Στην συνέχεια κινηθείτε προς το κλιμακοστάσιο και χρησιμοποιείστε πάντα τις σκάλες χωρίς να τρέχετε. ΠΡΟΣΟΧΗ, και να λειτουργεί ο ανελκυστήρας μην τον χρησιμοποιήσετε, γιατί οι αναθυμιάσεις της φωτιάς βρίσκουν διέξοδο από το φρεάτιο του ανελκυστήρα μετατρέποντάς τον σε καμινάδα του κτιρίου.

Φροντίστε για την απομάκρυνση του συναλλασσόμενου κοινού, των επισκεπτών και του υπόλοιπου προσωπικού με τάξη και ηρεμία για να μη δημιουργηθεί πανικός από τις επισημασμένες διόδους διαφυγής, απαγορευμένης απολύτως της χρησιμοποίησης ανελκυστήρων

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

[1] Π.Δ 16/96

Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ

[2] Υ.Α. 618/43/05 (ΦΕΚ 52/Β/2005)

Προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης

[4] Υ.Α 17230/671 (ΦΕΚ 1218/Β/2005)

Τροποποίηση της υπ' αριθμόν 618/43/05 (ΦΕΚ 52/Β/2005) κοινής απόφασης των υπουργών Ανάπτυξης και Δημοσίας Τάξης «Προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης».

[4] Ν. 3850/ 2010 (ΦΕΚ 84Α 02.06.2010)

Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

[5] ΠΥΡΟΣΕΒΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

(http://www.fireservice.gr/pyr_cms_files/dynamic/c236104/attach/fyladio_pyrosvestires_new_el_GR.pdf)